

Lähetuse populaarteaduslik ülevaade

Ahti Lohk (juhendatav), Leo Võhandu (doktoritöö juhendaja)

Ajavahemikus 26-31.01.2016 osalesime rahvusvahelisel konverentsil nimega „*The eight meeting of the Global WordNet Conference 2016*“ Bukarestis (Rumeenia).

Korraldajateks:

1. Research Institute for Artificial Intelligence “Mihai Drăgănescu” of the Romanian Academy,
2. the Global WordNet Association
3. the "Alexandru Ioan Cuza University" of Iasi

Tegemist on iga kahe aasta tagant toimuva ülemaailmse konverentsiga, mis toob kokku erinevate maade arvuti- ja keeleteadlased, keskendudes peamiselt erinevate keelte wordnettide loomist ja arendamist puudutavatele probleemidele.

Wordnet on leksikaal-semantiline sõnastik, kus mõisted (sünonüümide hulgad) on nii hierarhiat tekitavates ja mittetekitavates seostes. Kõige olulisemateks semantiliseks seoseks on hüperonüümia/hüponüümia seos. Wordneti arendatakse eesmärgiga kasutada neid inimkeele ülesannete lahendamisel arvutiga (võib ka öelda keeletehnoloogias teadmusbases). Hetkel on maailmas üle 50 keele wordneti ja neid luuakse igal aastal juurde. Nii nagu wordneti loomisel (sh uute mõistete ja semantiliste seoste lisamisel) nii ka wordneti valideerimisel, kasutatakse selle protsessi läbiviimiseks erinevaid meetodeid. Meie panuseks sel korral oligi ainulaadse graafi-põhise testmustrite süsteemi tutvustamine wordneti hierarhiate kontrollimisel ja valideerimisel. Mõlemad ettekanded kajastasid kaitstud doktoritöö tulemusi ja pakutud lähenemise rakendamise vastu tunti suurt huvi. Muuhulgas jagasime asjahuvilistele vähemalt 10, mõni kuu tagasi valminud, doktoritöö koopiati.



Peale wordneti hierarhiate õigsuse kontrolli (valideerimise) ja uute loomise oli konverentsil vaatluse all meetodid, mis selgitavad kuidas siduda (*mapping*) wordneti omavahel kui ka teiste leksikaalsete ressursidega. Viimase puhul seisneb wordneti kasu selles, et see sisaldab nii n-ö sõnateadmist, kui ka maailmateadmist, kuid samuti on see kasutatav mõistete taksonoomia ja kergekaalulise ontoloogiana.

Mitmete teadlaste ettekanded keskendusid küsimusele, kuidas wordneti mingi inimkeele ülesande lahendamisel kasutada – nt kuidas rakendada wordneti sõnatähenduste ühestamise ülesandes, õigekirja kontrollimisel, liitsõnaliste substantiivide tuvastamisel, asendussõnade kaevandamine lühikestes vastustes, semantilise sarnasuse ja seotuse arvutamisel.